

Saab om at kunne gennemføre et Lovforslag som det, der her foreligger, vil jeg, idet jeg tilfulde erkender, at det er bedre end intet, saa langt fra lægge Stene paa dets Vej, at jeg tværtimod vil gøre, hvad jeg kan for at fremme dets Gang gennem dette Ting og paa de senere Trin. Det er ud fra denne Betragtning, at jeg ved dette Endringsforslag har søgt noget at bryde Brodden af de Indvendinger, som den højtærede Indenrigsminister gjorde ved Sagens 1ste Behandling, og som man jo ikke kan nægte, have i alt Fald noget paa sig. Jeg mener nu ganske vist — den højtærede Minister betegnede jo selv i alt Fald de første af disse Indvendinger som Smaating — at man maasse nok kunde have strøet Sand paa dem, „svømmet derover“ som man siger paa tysk, fordi det jo i Virkeligheden har ringe praktisk Betydning, om man lader disse Forhold staa urørte eller ej. Saa vidt jeg har kunnet se i de fremmede Lovgivninger, der give Kvinder kommunal Stemmeret og i det hele taget giver dem Stemmeret, og det er jo ikke saa, som den højtærede Minister ogsaa selv hentydede til i sit Foredrag forleden, er der intet Steds der gjort nogen Forskel mellem de Betingelser, som kræves af Kvinder og de Betingelser, som kræves af Mænd med Hensyn til de personlige Forhold og navnlig ikke saaledes, at man har stillet større Fordringer til Kvinders Uoberghethed end til Mænds eller til deres Forhold til Fattigvæsenet end over for Mænd. Det var imidlertid det, den højtærede Minister mente, man burde gøre, og da det nu en Gang er fremdraget, vil jeg i alt Fald gøre mit til, som jeg sagde før, at imødekomme den højtærede Ministers Indvendinger paa dette Punkt i den Forventning, at den ærede Minister vil erkende det for Forbedringer af Lovforslaget og altsaa antage, at de kunne lette dets videre Gang, thi hvis den højtærede Minister ikke skulde mene det, ja, saa har jeg ikke en saa selvstændig Interesse i dette Endringsforslag, at jeg vil opretholde det; det er kun for at lette Lovforslagets Gang, at jeg bekvemmer mig til at gøre denne Indskrænkning. Kan det ikke lette dets Gang, trækker jeg mine Forslag tilbage, i alt Fald det sidste. De Indvendinger, den højtærede Minister kom med, gif jo navnlig ud paa, for det første at der var noget urimeligt i, at en Kvinde, som var „berghet“ i Straffelovens Forstand, skulde kunne møde her som „oberghet“ og deltage i den kommunale Stemmegivning, og for det andet, at det ogsaa var urimeligt, at en Kvinde, der under sit Egteskab gennem sin Mand havde nydt Fattigunderstøttelse,

dog umiddelbart efter Egteskabets Ophør af en eller anden Grund skulde kunne møde frem med høvet Hænde som den, der intet havde paa sin Samvittighed; det var et Brud med, hvad man ellers gif ud fra paa disse Punkter. Det er disse Indvendinger, jeg har søgt at imødekomme ved mit andet Endringsforslag. Hvad angaar den sidste Indvending, den om Kvinder, der i deres Egteskab have nydt Fattigunderstøttelse, da har jeg altsaa foreslaaet at undtage fra den kommunale Stemmeret „saadanne Enter og fraklædte eller frageparerede Hustruer, hvis Mænd i Løbet af de sidste 5 Kalenderaar, og medens de“ — Kvinderne — „levede i Samliv og Formuesællesskab med dem, have nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt.“ Det sidste er jo ligefrem et Citat af Grundlovens § 30, thi er først Understøttelsen eftergivet og tilbagebetalt, bør den jo lige saa lidt komme Kvinderne til Skade som Mændene, og hvad angaar Begrænsningen til de 5 Kalenderaar, da ville ærede Medlemmer og i det mindste den højtærede Minister vide, at jeg derved stiger til Bestemmelsen i Fattigloven af 9de April 1891, § 35, hvorefter, Kommunalbestyrelsen skal eftergive Fattighjælp, naar det er mindst 5 Regnskabsaar siden, at den blev nydt. Derfor har jeg taget Fristen paa de 5 Aar. Der kunde maasse have været Grund til at blive staaende ved 1 Aar, efter hvilken Frist Kommunalbestyrelsen ifølge denne Lovparagraf kan eftergive Fattighjælp; men jeg har ønsket at være paa den sikre Side og har derfor holdt mig til de 5 Kalenderaar, hvorved jeg mener at udtrykke det saume som de 5 „Regnskabsaar“, der staa i Loven. Naar jeg baade paa dette Punkt og i den sidste Del af Endringsforslaget har nævnt Kalenderaar, er det for at undgaa, at der skulde optages særlige Tillægslistes med disse to Kategorier for Dje. Jeg mener, at de Myndigheder, der lægge Valglisterne, skulde kunde tage de Kvinder med, der da opfyldte de i Loven foreskrevne Betingelser. Jeg mener ikke, det vil være rigtigt at optage Tillægslistes for disse to Ting's Skyld. Det kan jo ikke skules at det vel kan være, at Hustruen, medens hun er i Egteskab med Manden, ikke selv har nogen Skyld i, at han har faaet Fattighjælp, og der er for saa vidt noget haardt i, at hun endnu 5 Aar efter Egteskabets Ophængning skal slæbe paa denne Byrde. Men paa den anden Side er det jo umuligt — det erkender jeg — at kontrolere, naar den Fattighjælp en Mand har nydt, er kommen hans i Samliv og Formuesællesskab med ham levende Hustru til gode, og